

## De vierdorpenwandeling

Afstand: 11 km

Vertrek - & eindpunt: dorpsplein Gaasbeek

Geschikt voor kinderwagens. Wel oppassen op de kerkweg tussen Sint-Laureins-Berchem en Oudenaken bij drassig weer!

Andere wandelpaden in de buurt: De Hogebossenwandeling

### **Wat beperkte, geografische en historische achtergrond**

Zoals u uit de naam van deze wandeling kunt afleiden, gaat het traject door vier verschillende dorpen, nl. Gaasbeek, Sint-Laureins-Berchem, Oudenaken en Elingen. Deze dorpen waren in het verleden een deel van het 'Land van Gaasbeek' maar behoren nu tot de fusiegemeenten Lennik, Sint-Pieters-Leeuw en Pepingen.

De dorpen van Lennik en Gaasbeek liggen in de vallei van de Molenbeek, ontstaan door de samenvloeiing van de Diepenbroekbeek en de Slagvijverbeek. De Molenbeek mondt uit in de Zuunbeek, die doorheen Sint-Pieters-Leeuw ook nog water opvangt van talloze andere Pajottenlandse beekjes zoals de Beringenbeek, de Karingenbeek en de Beisbeek van Sint-Laureins-Berchem. De Zuunbeek wordt na het kruisen van het kanaal Brussel-Charleroi opgenomen op de grens tussen Anderlecht en Drogenbos in de Zenne..

Deze wandeling gaat langs vooral rustige betonwegen en goed onderhouden veldwegen, tussen hoofdzakelijk akkers, weilanden en valleien. Het is omwille van de vele prachtige vergezichten onderweg zowel een aanrader in de winter als in de zomer.

### **De wandeling zelf**

Het vertrekpunt van de wandeling is het kleine en rechthoekige **dorpsplein van Gaasbeek**, een van de mooiste uit het Pajottenland en de plaats van de wekelijkse boerenmarkt op zaterdagmiddag. Tegenover het dorpsplein ziet u de kleine, geklasseerde en schilderachtige **Onze-Lieve-Vrouwekerk**, gebouwd tussen de 15<sup>de</sup> en de 18<sup>de</sup> eeuw en opgetrokken op een heuvel. De voorgevel is versierd met het wapenschild van de familie Schockaert-de Tirimont, eigenaars van het kasteel van Gaasbeek in de 18<sup>de</sup> eeuw. Andere opvallende elementen zijn het jaartal 1737 en een deurbeukelaar met engel in de voorgevel. Naast het kerkje bevindt zich het kerkhof, met merkwaardige grafmonumenten van pastoors, de familie Arconati-Visconti en museumconservator-Maurice Roelants. We bewonderen tegenover de kerk nog even de antieke wegwijzer en nemen nu rechts de **Onderstraat**, lopen voorbij vele grasweiden met Brabantse trekpaarden en de Molenbeek. Rechts van ons, verscholen achter haag en struiken, bevindt zich het vroegere '**Baljuwhuis**', in 1605 opgetrokken voor de baljuw, de belangrijkste medewerker en vertegenwoordiger van de Gaasbeekse kasteelheren. Het

Baljuwhuis is thans privé-bezit. We slaan rechtsaf en bereiken de achterzijde van de heuvel, waarop sedert 1240 een imposante burcht het hertogdom Brabant beveiligde tegen invallen van Henegouwen en Vlaanderen. In het centrum van Sint-Laureins-Berchem, het volgende dorp, staat het pittoreske **Sint-Laurentiuskerkje**. Het charmante kerkje is mooi gelegen op een heuvel en omgeven door boomgaarden, vijvers en een kerkhof. De gotische kerk werd gebouwd en verbouwd tussen de 15<sup>de</sup> en de 18<sup>de</sup> eeuw maar rust grotendeels op een oudere, romaanse onderbouw van kwartsiet. In de nis boven de rondboog en het classicistisch hoofdportaal herkent u de patroonheilige, Sint-Laurentius. Het stemmige interieur is ook het bekijken waard. De patroonheilige van de kerk is Sint-Laurentius die u herkent aan zijn kledij als diaken, een boek of schrifrol en een braadrooster in de handen. Als één der eerste martelaren stierf hij in 256 op een rooster boven het vuur. Hij werd daarom de beschermheilige van brandweerlui en koks. Via een oud wandelpad bereiken we de oude **Kerkweg**. Deze weg leidt ons langs weiden en populierenbosjes en via een stenen bruggetje kunnen we de Molenbeek oversteken.

In het volgende dorpje Oudenaken kunnen we kennis maken met de neogotische, bakstenen **kerk van Oudenaken**. Vroeger werd Oudenaken ook 'Haldenaken' in voege genoemd. Een der hypothesen is dat het toponiem afgeleid is van 'old' en 'aken', dat kan verwijzen naar een persoonsnaam of naar water. De huidige kerk is de 2<sup>de</sup> kerk, gebouwd in 1910 en net als de eerste uit de 18<sup>de</sup> eeuw toegewijd aan Sint – Pieters-in-Banden. De meest beroemde kerk is deze van de Esquilinusheuvel te Rome, waar sedert de 5<sup>de</sup> eeuw de gevangenisboeien van Sint-Petrus worden bewaard. Ook deze kerk heeft een stemmig interieur. Vooral de muurschilderingen van Georges de Geetere springen in het oog en een kruisweg, bekostigd door de parochianen. Wat verderop volgen we **de Zwarte Molenstraat**, verwijzend naar een stenen bergmolen met dezelfde naam, gebouwd in 1779 om koren te malen. De molen heeft thans geen bovenconstructie meer, werd ingekort en is privé-bezit geworden. We bereiken na driehonderd meter **de neogotische Sint-Amanduskerk van Elingen**, vaak geteisterd door rondtrekkende oorlogsbenden maar steeds herbouwd. Nadien komen we in de **Borrestraat** terecht. In deze straat bevindt zich de bakstenen **Sint-Amanduskapel** met 4 gotische vensters. De Sint-Amandusbron bevindt zich in de tuin van een tot villa verbouwde hoeve. Wat verderop zien we een kapel, gebouwd in 1867. We draaien naar links, volgen de **Brandwachtstraat** tot de **Lenniksesteenweg**, steken deze over en zien links de gewitte, bakstenen **Sint – Benedictuskapel**, gebouwd met giften in 1906 onder impuls van pastoor Heremans. In 1901 heeft deze zielenherder een paardenprocessie en een begankenis e in het leven geroepen voor Sint-Benedictus. Deze ordeheilige van de Gentse Sint-Pietersabdij, beschermer van vee en mensen tegen gevaarlijke ziekten werd in Elingen ook vereerd door jonge meisjes die geen verloofde vonden. Spottend wordt soms over de vaarzenmarkt gesproken. Elk jaar gaat op Paasmaandag in het landelijke Elingen een ommegang uit van de Sint-Amanduskerk en worden paarden en bedevaarders aan de moderne Sint-Benedictuskapel gezegend.

We volgen de wandeling verder via **de Brandwachtweg** , die ons door het landelijke gehucht 'Brandwacht' en een mooi stukje Pajottenland leidt. Onderweg hebben we een mooi vergezicht op de Brabantse vierkanthoeve Bree – Eik', één van de 3 grote Lennikse pachthoven. We zien er ook de vallei van de Vosbeek of de Bosbeek, die te Leerbeek in de Karenbergbeek uitmondt en mede de Zuun voedt. In de verte verrijst de 112m hoge heuvel van de Kesterberg, een rest van het Kestergewoud en het hoogste punt van het Pajottenland met het militair radarcomplex van Satcom en de 'ijzeren man' of het geodesisch monument. Ook de 300m hoge VRTmast van Sint-Pieters-Leeuw, de hoogste constructie van België en het kerkje van Elingen zijn te herkennen.

V.U.: Gemeente Sint-Pieters-Leeuw, dienst Toerisme

Realisatie: dienst toerisme i. s.m. de werkgroep 'wandelpaden'

Kaart uit de toeristische uitgave '8 wandelingen in Oost-Pajottenland'

Met toelating van de provincie-Vlaams-Brabant, dienst toerisme